

СТАНОВИЩЕ

от

професор д-р Слави Димитров Делчев, д.м.,
Катедра по Анатомия, хистология и ембриология, Медицински факултет,
Медицински университет – Пловдив

Избран за член на научно жури със заповед на
 Ректора на Медицински университет - Пловдив Р-1869/26.03.2026

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор' в област на висше образование: *7. Здравеопазване и спорт*; професионално направление *7.1 Медицина*, докторска програма „Съдебна медицина и деонтология“,

Автор: д-р Пламена Миленова Динева

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: Катедра по съдебна медицина и деонтология

Тема: „Съдебномедицинска характеристика на уврежданията при падане от различна височина“

Научни ръководители:

Професор д-р Павел Тимонов, дм - Катедра по съдебна медицина и деонтология, Медицински факултет, Медицински университет – Пловдив

Доцент д-р Ана Николова, дм – Медицински колеж, Тракийски Университет - Ст. Загора

Научен консултант:

Доцент д-р Антоанета Фъсова, дм – Катедра по анатомия, хистология и ембриология, Медицински факултет, Медицински университет – Пловдив

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на електронен носител е в съответствие с чл.70 (1) от I. Раздел. Придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в МУ-Пловдив; Правилник за академично развитие в МУ-Пловдив от 2021 г. и включва следните документи:

–Заявление до Ректора на МУ-Пловдив за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд; автобиография в европейски формат; нотариално заверено копие от диплома за висше образование; заповеди за записване в докторантура, за отчисляване с право на защита; протокол от катедрен съвет за предварително обсъждане на дисертационния труд и взетите решения за разкриване на процедура и за състав на научно жури; дисертационен труд; автореферат; списък на научните публикации по темата на дисертацията; копия на научните публикации; протокол за положен докторантски минимум; информационна карта към НАЦИД; декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи.

Докторантът е приложил 3 (три) пълнотекстови публикации по темата на дисертационния труд, от които 1 в индексирано издание (WoS) и 2 в национални издания, от които 1 включена в референтния списък на НАЦИД. Нямам забележки по представените документи.

Д-р Пламена Динева се дипломира в Медицински факултет на Тракийски университет – Стара Загора през 2016 година. Работи в УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД – гр. Пловдив като лекар–специализант от 2017 г. до 2020 г., а от 2020 г. като лекар към същата болница. От 2018 г. е назначена за асистент към Катедра по съдебна медицина и деонтология на МУ - Пловдив. От 2022 г. е Началник на отделение по Съдебна медицина към МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД – гр. Ямбол.

2. Актуалност на тематиката

Дисертационният труд разглежда причините за смърт и травматичните увреждания, настъпили вследствие на падане от различна височина. В достъпните литературни източници не се открива достатъчно систематизирана и задълбочена научна информация, посветена изцяло на травмите при падане от височина. Към настоящия момент няма утвърдени единни критерии за комплексна оценка на травмите при падане от височина, което обуславя необходимостта от по-нататъшни целенасочени изследвания в тази насока, както и от разработването на практически приложими критерии и алгоритми в съдебномедицинската практика. Това прави извършеното проучване и получените резултати ценни и значими за клиничната практика и съдебномедицинските структури.

3. Познаване на проблема

Докторантката е проучила обстойно наличните съобщения и публикации по проблема. Информацията е обстойно анализирана и систематизирана в литературния обзор, който обхваща 68 източника. На базата на достъпните данни от литературата, авторката е разпределила типове случаи на смърт от падане в три основни групи, според височината на падане. Прецизната организация на този раздел е позволила оформянето на правилна постановка на проблема и формулирането на целите и задачите.

4. Методика на изследването

Изследвани са 104 случая на починали при падане от височина в Отделението по съдебна медицина за периода 2017-2021 година, като са попълнени индивидуални статистически карти. Приложени са адекватно подбрани методи - анкетен метод, дескриптивен метод, статистическа обработка и графичен анализ. Всичко това ми дава основание да заявя, че избраните методики на изследване напълно позволяват постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд обхваща 129 страници и е структуриран според общоприетите изисквания в следните раздели: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъждане и обобщение, приложение в съдебномедицинската практика, заключение, приноси, библиография.

Въведението кратко и ясно засяга основните аспекти на изследването – съвременното състояние на проблема и необходимостта от задълбочаване и разширяване на познанието в тази област.

Литературният обзор е разделен на отделни глави, които разглеждат в детайли характеристиките на причините за смърт при падане от различна височина. Използван е достатъчен обем от литературни източници. Сравнително малка част (12%) от използваните източници е от последните 10 години, но вероятно това се дължи на недостатъчния брой публикации по темата и необходимостта от анализ на всички предишни проучвания. Така направеният обзор е послужил за обобщение на състоянието на проблема, на базата на което логично са изведени целта и задачите.

Поставените цели са три и са ясно формулирани, задачите са четири и обхващат основните аспекти на разглежданата научна проблематика.

В раздел „Материал и методи“ са описани детайлно използваните единици на наблюдение (починали, вследствие на височинна травма), оформените групи, избора и обработката на данните за целите на проучването, приложените анкетен, дескриптивен и статистически методи.

Раздел „Резултати“ обхваща 63 страници и е подреден логично, според предварително поставените задачи. Данните са обработени и представени в 182 фигури (91 таблици и 91 диаграми). Фигурите са с отлично качество и представят изчерпателно резултатите от извършените анализи. Диаграмите са изработени с вещина. Резултатите са автентични и достоверни.

В раздел „Обсъждане“ получените резултати са анализирани, обобщени и сравнени с данните от литературата. Направена е характеристика на разпределението на отделните признаци на обработените случаи по пол, възраст, обстоятелства на настъпване на смъртта. Подробно са обсъдени находките в отделните групи - падане от височина под 3 метра, падане от 3 до 9 метра и от височина над 9 метра. Този подход е позволил ясно да се систематизират получените резултати, както и да се сравнят с налични данни на други автори.

В раздел „Заключение“ са направени изводи, които са свързани логично с поставените задачи и са според получените резултати в отделните групи.

Представени са три оригинални приноса с научно-приложен характер и три потвърдителни, на базата на получените резултати.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Публикациите, които отразяват резултати на дисертацията са: 1 статия в индексирано в международни база данни издание (*Acta morphologica et antropologica*), 2 статии в национални списания (*Science and Research*, Научни трудове на СУБ - Пловдив). Две от публикациите са на английски език. Докторантът е водещ автор на 3 от пълнотекстовите публикации и е самостоятелен автор на 2 от тях.

Докторантката е запозната в детайли с основните етапи на проучването и активно е участвала при набирането на случаите, анализите и статистическата работа. Обработката на резултатите, анализа, документацията чрез таблици и фигури на получените данни са извършени с вещина и опит.

Критични забележки и препоръки (към проведеното изследване и представените материали).

Нямам критични забележки. Препоръката ми към докторантката е насочена към по-широко представяне и разпространение на резултатите от настоящия дисертационен труд на научни форуми у нас и в чужбина, с цел обмен на творчески идеи и доразвиване на проучвателната тема.

7. Автореферат

Авторефератът е изчерпателен и включва основните части на дисертационния труд - въведение, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъждане, заключение с изводи, приноси. Обемът му е 51 страници. Д-р Динева е представила изводи, които са базирани на получените резултати в отделните групи. В заключение, авторефератът е направен според изискванията и отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ-Пловдив. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ-Пловдив за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката д-р Пламена Динева **притежава** дълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Съдебна медицина и деонтология, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор'** на д-р Пламена Миленова Динева в докторска програма по Съдебна медицина и деонтология, шифър 03.01.59.

09.04.2026 г.

Изготвил становището: .....

Проф. д-р Слави Делчев, дм